

((Landowska tekst prasowy))

Pierwsza dama klawesynu

Wanda Landowska i muzyka dawna

Wystawa specjalna w Muzeum Instrumentów Muzycznych w Berlinie

od 13 listopada 2009 do 28 lutego 2010

Była kobietą, która wybiła się w świecie zdominowanym przez mężczyzn. Dokonała tego dzięki swej muzykalności, wirtuozerii i wykształceniu, ale przede wszystkim dzięki właściwej sobie skłonności do prowokacji oraz determinacji. Wandę Landowską okrzyknięto »Grande Dame du Clavecin«, »High Priestess of the Harpsichord« - pierwszą damą klawesynu. Gdyby nie ona, rozwój muzyki dawnej w XX wieku potoczyłby się zupełnie innym torem.

Wpisała się do historii muzyki jako wirtuoz klawesynu: Wanda Landowska urodziła się przed 130 laty w Warszawie, mieszkała i nauczała w Berlinie i Paryżu, zanim w 1940 r. uciekła przed prześladowaniami nazistów do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, gdzie aż do śmierci w roku 1959 uznawana była przez wielu za niepodważalny autorytet w dziedzinie gry na klawesynie.

Żadna inna klawesynistka nie wzbudzała takich jak ona kontrowersji, żadna kobieta-wirtuoz nie wywarła podobnego wpływu na akceptację instrumentu, na którym grała. Legendą stała się już za życia, również dzięki temu, że strategicznie planowała swoją karierę. W tym planowaniu zupełnie nową i ogromną rolę pełniła jej obecność w mediach.

Na przykładzie tej barwnej osobowości Berlińskie Muzeum Instrumentów Muzycznych przedstawia fascynujący rozwój muzyki dawnej przypadający na wiek XX. Ta specjalna wystawa umożliwi odbiorcom prześledzenie zmiany, jaka dokonała się w pojmowaniu »prawdziwego« w sensie historycznym klawesynu oraz poznanie uzupełniających się aspektów promocji w mediach. Zgromadzone dokumenty - również te, które uważano za zaginione - dotyczące drogi życiowej Landowskiej, która wiodła przez Berlin i Paryż do Nowego Świata, potwierdzają ogromne znaczenie tej sławnej polskiej klawesynistki.

Podczas inauguracji wystawy oraz podczas koncertu będzie można posłuchać znanych klawesynistów, którzy grać będą na odrestaurowanym instrumencie produkcji znanej francuskiej firmy Pleyel & Cie., pochodzącym ze zbiorów Muzeum Instrumentów Muzycznych. Wykonawcy przypomną ulubione utwory Wandy Landowskiej, które ona sama

grywała. Nowe wyniki badań przedstawione zostaną podczas sympozjum naukowego
zwieńczonego dyskusją.

Otwarcie wystawy

Czwartek, 12 listopada 2009, godzina 19

przy akompaniamencie muzycznym

Diego Ares'a na klawesynie Pleyel z roku 1927

instrument pochodzi ze zbiorów Muzeum Instrumentów Muzycznych

Manuel de Falla, Koncert na klawesyn

Program towarzyszący

Od piątku, 13 listopada do niedzieli, 15 listopada 2009

WANDA LANDOWSKA I MUZYKA DAWNA

Sympozjum

zorganizowane przez Państwowy Instytut Badań Muzycznych Pruskiego Dziedzictwa Kulturalnego

Pomysłodawca i prowadzący: dr Martin Elste

Szczegółowe informacje na stronie: www.mim-berlin.de

Niedziela, 15 listopada 2009, godzina 11

KONCERT W HÓLDZIE WANDZIE LANDOWSKIEJ

Ulubione utwory wielkiej klawesynistki

Koncert odbędzie się w ramach Sympozjum poświęconego Wandzie Landowskiej

Ilton Wjuniski na klawesynie Pleyel (1927) przedstawi

utwory Jana z Lublina, Domenico Scarlatti, Jean-Philippe Rameau, François Couperin i Johanna Sebastiana Bacha (Koncert Włoski)

Osoba kontaktowa: dr Martin Elste. Tel. +49 (0)30-25 481-132, elste@sim.spk-berlin.de

Kontakt prasowy: Bettina Rippert. Tel. +49 (0)30-25481-129, rippert@sim.spk-berlin.de

Musikinstrumenten-Museum des Staatlichen Instituts für Musikforschung PK

Tiergartenstraße 1, Eingang Ben-Gurion-Straße. 10785 Berlin-Tiergarten

Opening hours: Tuesday, Wednesday, Friday from 9 a.m. to 5 p.m., Thursday from 9 a.m. to 10 p.m.

Saturday and Sunday from 10 a.m. to 5 p.m. Closed on Mondays

Photos:

Publication is permitted free of charge for coverage of the temporary exhibition. Please add photo credits and send a copy.

((Podpisy pod zdjęciami))

1. Wanda Landowska grająca na klawesynie Pleyel. Szkic autorstwa Otto Wiedemann'a powstały między rokiem 1912 a 1917
2. Klawesyn firmy Pleyel & Cie., Paryż, 1927. MIM-Kat. 4885. Fot.: SIM PK / Jürgen Liepe
3. Karykatura nieznanego autora przedstawiająca Wandę Landowską, praca pochodzi ze zbioru Lary'ego Palmer'a (dar Momo Aldrich'a)
4. Wanda Landowska grająca na klawesynie firmy Pleyel w swym domu w Lakeville, Connecticut, data powstania zdjęcia nieznana
5. Klawesyn firmy Pleyel & Cie., Paryż, 1927. Znak producenta na osłonie czołowej instrumentu. Fot.: SIM PK / Jürgen Liepe